

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นับตั้งแต่กระแสโลกาภิวัตน์กระแสวัตถุนิยมผ่านเข้ามาสู่สังคมไทย ในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสังคมโดยภาพรวมอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อทัศนคติของสังคมไทยทำให้คนไทยตกเป็นทาสของวัตถุนิยมและบริโภคนิยม เมื่อโลกมีความเจริญด้านวัตถุมากยิ่งขึ้นเท่าใด ความเจริญด้านจิตใจของมนุษย์ในสังคมกลับมีความเสื่อมถอยลง เพราะความนิยมในวัตถุนิยมเรียกได้ว่า คนในปัจจุบันตกอยู่ภายใต้อำนาจของวัตถุนิยมกว่าได้^๑ จากสภาพสังคมในปัจจุบัน เราจะพบเห็นข่าวอาชญากรรมต่างๆที่เกิดขึ้นทุกวันบนหน้าหนังสือพิมพ์โทรทัศน์และสื่ออื่นๆ อีกมากในแต่ละวัน ข่าวต่างๆ เหล่านี้เกิดขึ้นทุกวันอย่างต่อเนื่องโดย ไม่มีวันใดที่จะไม่มีข่าวประเภทอาชญากรรมนี้ ผู้ก่ออาชญากรรมมีทั้งผู้ชายผู้หญิง มีทั้งผู้ใหญ่และเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนมีแนวโน้มในการก่ออาชญากรรมสูงขึ้นเรื่อย ๆ

เยาวชนในวัยนี้อยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นช่วงเวลาสั้นๆ ช่วงหนึ่งของชีวิต แต่มีความสำคัญต่อชีวิตที่เหลือในภายหน้าของเยาวชนทุกคน วัยนี้เป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลง วัยแห่งความอยากรู้อยากเห็น อยากลองสิ่งใหม่ๆ ที่ไม่เคยทำมาก่อนในชีวิต เยาวชนมีหลักการดำเนินชีวิตที่ดี อาจจะเพราะพ่อแม่หรือผู้ปกครองเอาใจใส่ดูแล ให้คำอบรมสั่งสอน ให้คำแนะนำตลอดจนให้คำตักเตือนต่างๆ และเยาวชนได้ยึดถือนำไปปฏิบัติตาม เยาวชนเหล่านั้นก็จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีต่อไปในอนาคต ส่วนเยาวชนที่ปราศจากคนดูแลเอาใจใส่คอยให้คำแนะนำคำสั่งสอน เยาวชนนั้นก็อาจเดินทางไปในทางที่ไม่ถูกต้อง คบกับผู้ที่มีความประพฤติไม่ดีหรือมีอาชีพไม่สุจริตชักชวนให้ไปกระทำสิ่งผิดกฎหมาย ผิดศีลธรรมได้ หรือแม้แต่การหลอกลวงเยาวชนไปทำประโยชน์ให้กับผู้ใหญ่ที่คอยหวังดวงผลประโยชน์จากเยาวชนที่ยังอ่อนประสบการณ์ต่อโลก เช่น หลอกให้ไปค้ายาเสพติด หรือค้ายา ฯลฯ^๒ ไม่มีเด็กคนใดที่อยากเกิดมาเป็นคนเลวคนชั่ว ทุกคนล้วนต้องการเป็นคนดีที่ได้รับการยกย่องและยอมรับจากคนรอบข้างทั้งนั้น แต่ใครหรือสิ่งใดเป็นปัจจัยทำให้เยาวชนกระทำความผิดถึงขั้นก่ออาชญากรรม ทุกคนต่างก็ทราบดีว่าเยาวชนจะต้องเป็นกำลังสำคัญ ในการพัฒนาประเทศในอนาคต หากเยาวชนกล้าที่จะก่ออาชญากรรมตั้งแต่เยาว์วัย เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ คนเหล่านี้ก็พร้อมที่จะเป็นอาชญากรผู้ใหญ่ต่อไปในอนาคต

^๑ พุทธทาสภิกขุ, บางแง่มุมของกามในทัศนะพุทธทาสภิกขุ, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุภาพใจ, ๒๕๔๒), หน้า ๔๕ - ๔๗.

^๒ ผศ.อภิญญา เวชยชัย, การศึกษาทบทวนสภาวะการณ์ปัญหาของครอบครัวไทยและข้อเสนอต่อนโยบายการพัฒนาสถาบันครอบครัว, (กรุงเทพมหานคร: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๖), หน้า ๒๔.

เมื่อพิจารณาจากสถิติของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม พบว่าจำนวนคดีที่เยาวชนเป็นผู้กระทำผิดกฎหมายมีเพิ่มขึ้นเกือบทุกปี จากปี พ.ศ.๒๕๔๒ มีจำนวนคดีไม่ถึง ๒๐,๐๐๐ คดี เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนราว ๒๕,๐๐๐ คดีในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ อะไรเป็นสาเหตุให้เยาวชนเหล่านั้นเห็นผิดเป็นชอบไปกระทำการที่ผิดกฎหมายจนต้องถูกจับและดำเนินคดีตามกฎหมาย เมื่อพิจารณาจากแผนภูมิที่ ๑.๑ พบว่าเยาวชนที่อยู่ในครอบครัวที่มีความแตกแยก บิดาและ/หรือมารดาไม่ได้อยู่กับเยาวชน เยาวชนเหล่านั้นจะมีโอกาสกระทำผิดมากกว่าเยาวชนที่อยู่ในครอบครัวที่บิดามารดาอยู่พร้อมหน้า อย่างไรก็ตามเยาวชนทั้งสองกลุ่มนี้มีอัตราการก่ออาชญากรรมอยู่ในอัตราที่ใกล้เคียงกัน ถ้าเป็นเช่นนั้นสิ่งใดเป็นสาเหตุที่ทำให้เยาวชนกระทำความผิดถึงขั้นที่เรียกว่า “การก่ออาชญากรรม”^๓ อาชญากรรมเด็กหรืออาชญากรรมเยาวชนเกิดขึ้นจากเหตุหรือปัจจัยใด ตัวเยาวชนเองที่ต้องการทำสิ่งผิดกฎหมายนั้นเองหรือมีสิ่งใดเป็นตัวการชักนำให้เยาวชนกล้าที่จะกระทำการที่ผิดกฎหมายและผิดศีลธรรมได้อย่างเดียวกับผู้ใหญ่

แผนภาพที่ ๑.๑ ภาพแสดงแนวโน้มคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ ทั่วประเทศ จำแนกตามลักษณะการอยู่อาศัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ – ๒๕๕๑^๔

อาชญากรรมประเภทใดที่ผู้ใหญ่กระทำ อาชญากรรมเหล่านั้นล้วนเป็นสิ่งที่เยาวชนก็กระทำได้เช่นกัน เช่น การลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ การทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนถึงแก่ความตาย การฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา หรือการกระทำอนาจารจนถึงการล่วงละเมิดทางเพศ ฯลฯ ทั้งนี้ เยาวชนอาจกระทำโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรืออาจกระทำโดยการเลียนแบบผู้ใหญ่ หรือเป็นการเลียนแบบจากสิ่งที่เยาวชนเหล่านั้นเสพเข้าไป เช่น เกมบนอินเทอร์เน็ต หรือเสพจากภาพยนตร์ต่างๆ ที่เยาวชนดู หรือแม้แต่การถูกหลอกใช้จากผู้ใหญ่ที่หวังผลประโยชน์จากเยาวชน เยาวชนจะต้องอยู่ในสังคมที่เต็มไปด้วยการเอารัดเอาเปรียบ สังคมที่พร้อมจะมอมเมาเยาวชนจากผู้ใหญ่ที่ไร้ศีลธรรม ความผิดที่เยาวชนก่อไม่ได้มีความแตกต่างไปจากสิ่งที่ผู้ใหญ่ก่อ ความรุนแรงมิได้ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน เยาวชน

^๓ ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรม, (กรุงเทพมหานคร: ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรม, ๒๕๕๓), หน้า ๘๗-๘๙.

^๔ นิตยสารเด็กและเยาวชน, หนังสือต้นคิด ฉบับเดือนเมษายน ๒๕๕๓, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ยูเรคา เฮาส์ จำกัด, ๒๕๕๓), หน้า ๓.

ขาดสติยังคิดเนื่องจากสภาพร่างกายที่โตเพียงแค่นี้ แต่สมองยังไม่โตเต็มที่ วุฒิภาวะยังไม่พัฒนาขาดสำนึกในเรื่องผิดชอบชั่วดี การกระทำบางอย่างที่เยาวชนทำนั้นเป็นเรื่องที่ร้ายแรงมากขึ้นๆ สิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องบ่งบอกถึงสภาพที่เสื่อมทรามของสภาพจิตใจของคนสังคมไทย เยาวชนเป็นอนาคตของชาติดังคำกล่าวที่ว่า“เด็กในวันนี้ คือผู้ใหญ่ในวันหน้า” หากปัจจุบันของชาติมีสภาพที่มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ไม่ดีแล้ว ประเทศชาติของเราจะเจริญและพัฒนาให้ทัดเทียมนานาชาติอารยประเทศได้อย่างไร แต่ถ้าหากเยาวชนได้รับการอบรมชี้แนะ และได้รับการขัดเกลาสภาพจิตใจให้อ่อนโยน มีศีลธรรมและใช้สติในการดำรงชีวิต มีความมุ่งมั่นในการทำทำความดี ประเทศชาติย่อมสามารถพัฒนาได้ดีและก้าวไกลกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ในแต่ละปี มีเยาวชนไทยที่ก่ออาชญากรรมมีเป็นจำนวนมาก จากสถิติที่บันทึกไว้ของศาลเยาวชนและครอบครัวกลางได้บันทึกไว้ว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เยาวชนที่ก่ออาชญากรรมและถูกส่งฟ้องศาลทั่วราชอาณาจักรมีจำนวนถึง ๓๐,๖๐๙ คดี^๕ ซึ่งไม่นับรวมคดีแพ่ง ในจำนวนนี้เป็นคดีที่ส่งฟ้อง ณ ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางซึ่งหมายถึงในกรุงเทพมหานคร อยู่จำนวน ๓,๐๘๖ คดี หรือประมาณร้อยละ ๑๐ ของทั่วประเทศ จากจำนวนคดีทั้งหมดที่เยาวชนถูกดำเนินคดีในศาลจำเลยซึ่งก็หมายถึงเยาวชนแพคดีถึงร้อยละ ๙๗.๑๓^๖ นั้นย่อมหมายความว่าเยาวชนได้กระทำความผิดจริงตามฟ้อง หากพิจารณาจากข้อมูลในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ คดีที่รับใหม่มีจำนวน ๔๖,๙๘๑ คดี ในจำนวนนี้เป็น^๗ คดีที่เยาวชนกระทำความผิดซ้ำจำนวน ๖,๖๐๖ คดี หรือร้อยละ ๑๔.๐๖ ซึ่งเป็นตัวเลขที่สูงมาก จากตัวเลขข้างต้นทำให้ทราบว่าเยาวชนที่เคยถูกดำเนินคดีในศาลเยาวชนและครอบครัวและไม่สำนึกผิด หรือไม่

เกรงกลัวต่อการกระทำผิดมีจำนวนมาก สิ่งนี้แสดงให้เห็นว่าเยาวชนเหล่านี้ไม่มีหิริ โอตตัปปะ และพร้อมที่จะกลับไปก่ออาชญากรรมได้อีก หากปล่อยให้สภาพการณ์เป็นเช่นนี้ต่อไปเรื่อยๆ ประเทศชาติคงยากที่จะพัฒนาได้ ทั้งนี้เยาวชนซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศกำลังเดินทางผิดหรือเดินหลงทางอยู่

ความสำคัญของปัญหาเยาวชนนั้นไม่ใช่เป็นปัญหาระดับครอบครัวหรือระดับท้องถิ่น แต่เป็นความสำคัญระดับชาติ ทั้งนี้เพราะเยาวชนจะต้องเติบโตเป็นพลเมืองของชาติ เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศหากตัวเยาวชนเองมีปัญหามากมายดังที่กล่าวมานั้น พวกเขาจะไม่สามารถพัฒนาประเทศได้ดีเท่าที่ควรจะเป็น ดังนั้นการศึกษานี้จึงมุ่งค้นหาปัญหาตลอดจนสาเหตุของปัญหาของเยาวชน และหาหนทางที่จะช่วยแก้ปัญหาเหล่านั้นโดยใช้หลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนา

^๕ สถิติศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วราชอาณาจักร ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๓, กลุ่มระบบข้อมูลแบบสถิติสำนักงานแผนงานและงบประมาณ สำนักงานศาลยุติธรรม, กรุงเทพมหานคร, ๒๕๕๓, หน้า ๑๘๕.

^๖ ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางจำนวน ๒,๖๑๕ คดี รวมกับศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง (สาขา มีนบุรีอีก ๔๗๑ คดี).

^๗ จากการคำนวณร้อยละจากสถิติที่ได้จากศาลเยาวชนฯ

^๘ ตารางที่ ๙ จำนวนและร้อยละของคดีเด็กและเยาวชนที่เป็นการกระทำผิดซ้ำเมื่อเปรียบเทียบกับคดีรับใหม่ทั้งหมด จำแนกตามเพศตั้งแต่เดือนมกราคม- ธันวาคม ๒๕๕๑, สถิติคดีประจำปี พ.ศ.๒๕๕๑, กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. แหล่งที่มา http://www2.djop.moj.go.th/stat/upload_stat/4-1-9.pdf. [๒๐ กันยายน ๒๕๕๔].

เป็นตัวนำ ทำให้สามารถกำหนดเป็นแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาจิตสำนึกด้านจริยธรรมในกลุ่มเยาวชนไทย ดังนี้

- ๑) ระดับตัวเยาวชน นำธรรมะให้เข้าถึงจิตใจของเยาวชน
- ๒) ระดับครอบครัว แนะนำวิธีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว
- ๓) ระดับสังคม ให้มีการทำกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์โดยการประยุกต์ใช้หลักธรรม

จากการศึกษาข้อมูลที่ผ่านมา พบว่ามีผู้ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับการทำผิดของเยาวชน แต่ไม่พบงานวิจัยชิ้นใดที่บ่งบอกถึงวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้หลักธรรมทางพุทธศาสนา ที่จะสามารถนำมาแก้ ปัญหาของเยาวชนได้โดยตรงในเรื่องของการพัฒนาจิตสำนึกด้านจริยธรรม และไม่ได้บ่งบอกว่าประเภทของหลักธรรมหรือหลักธรรมะใดที่เหมาะสมกับเยาวชน การศึกษานี้ได้เล็งเห็นว่าเยาวชนขาดหลักยึดทางจิตใจ ขาดผู้ชี้แนะหลักธรรมการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง ขาดhiriโอตตปะซึ่งก็คือการขาดจิตสำนึกทางจริยธรรม จึงกระทำความผิดศีลธรรมผิดกฎหมายอยู่ร่ำไป สิ่งนี้เป็นปัญหาที่สำคัญและยิ่งใหญ่ของประเทศไทย ผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเยาวชนทุกหน่วยงาน ตลอดจนพ่อแม่ผู้ปกครอง รวมทั้งครูอาจารย์ในสถานศึกษาควรเร่งร่วมมือกันแก้ปัญหาเยาวชนให้มีแนวทางการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง โดยยึดเอาหลักธรรมทางพุทธศาสนาเป็นสรณะ การวิจัยนี้จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการศึกษาอย่างจริงจังเพื่อที่จะนำไปวางเป็นแผนกลยุทธ์การพัฒนาแนวคิดและแนวปฏิบัติตนของเยาวชนต่อไปในอนาคต

ในฐานะที่ผู้วิจัยได้ดำรงตำแหน่งเป็นผู้พิพากษาสมทบ ในศาลเยาวชนและครอบครัวกลางมาเป็นเวลากว่า ๑๐ ปี^๔ ได้ขึ้นนั่งบัลลังก์ร่วมพิจารณาคดีของเยาวชนในศาลฯ ร่วมกับผู้พิพากษาท่านอื่นๆ มีโอกาสพบเห็นเยาวชนเป็นจำนวนมากที่ถูกส่งตัวมาดำเนินคดีที่ศาลฯ จากการพูดคุยกับเยาวชนและสังเกตการณ์ของผู้วิจัย ได้พบเห็นพฤติกรรมต่างๆ ของเยาวชนอีกทั้งได้รับรู้ถึงเหตุจูงใจในการก่ออาชญากรรมของเยาวชน ผู้วิจัยยังพบว่าหากปล่อยให้เยาวชนซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคตมีพฤติกรรมแนวคิดและแนวการดำเนินชีวิตอย่างที่เป็นอยู่ ซึ่งขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างมีประสิทธิภาพและพอเพียงจากพ่อแม่หรือผู้ปกครองแล้ว อีกทั้งวิธีการแก้ปัญหาของเยาวชนในปัจจุบันทั้งด้านกฎหมาย และระเบียบปฏิบัติที่มีอยู่นั้นไม่ยั่งยืนและขาดประสิทธิภาพ เยาวชนจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ด้อยคุณภาพและพร้อมที่จะเดินทางผิดๆ ได้ไม่สิ้นสุด ผู้วิจัยจึงเห็นว่าจะต้องมีการศึกษาปัญหาต่างๆ พร้อมการสังเคราะห์ระบบการแก้ปัญหาเชิงบูรณาการของเยาวชน เพื่อที่จะสามารถสร้างเป็นแผนกลยุทธ์เพื่อใช้พัฒนาแนวคิดของเยาวชน ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาที่มีความยั่งยืน ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าการศึกษาและห้วงข้อการทำวิทยานิพนธ์นี้ย่อมก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีและสามารถนำไปใช้พัฒนาความคิดทางด้านจริยธรรมของเยาวชนได้จริงทั้งที่ศาลฯ ที่บ้านของเยาวชน ที่โรงเรียน และทุกๆ ที่ที่มีเยาวชนอยู่ ดังนั้นความสำเร็จของวิทยานิพนธ์นี้จึงนับได้ว่ามีประโยชน์ต่อประเทศชาติอย่างยิ่ง

^๔ ผู้วิจัยได้รับโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาสมทบสมัยแรกในปี พ.ศ.๒๕๔๖ จนถึงปัจจุบัน.

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ยึดแนวคิดหลักตามหลักธรรมอริยสัจ ๔ เพื่อค้นหาว่าสิ่งใดคือปัญหาของเยาวชน สาเหตุของปัญหาเหล่านั้น หนทางการแก้ปัญหา และวิธีการแก้ปัญหา โดยตั้งวัตถุประสงค์ไว้ ๔ ข้อ ดังนี้

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาปัญหาของเยาวชนซึ่งนำไปสู่การก่ออาชญากรรมอันสืบเนื่องมาจากการขาดจริยธรรมของเยาวชน

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาเหตุปัจจัยที่ส่งผลให้เยาวชนก่ออาชญากรรม

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาวิธีการประยุกต์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการขัดเกลาจิตใจของเยาวชน ให้มีพฤติกรรมที่ดี และไม่ก่ออาชญากรรมซ้ำในอนาคต

๑.๒.๔ เพื่อกำหนดกลยุทธ์โดยการใช้หลักธรรมที่มีความเหมาะสมต่อการพัฒนาจริยธรรมของเยาวชนไทย

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามที่ต้องการค้นหาคำตอบไว้ ดังนี้

- ๑) เยาวชนมีปัญหอะไรจึงกระทำความผิด
- ๒) ปัจจัยผลักดันให้เยาวชนกระทำความผิดมีอะไรบ้าง
- ๓) การใช้หลักพุทธธรรมมาขัดเกลาจิตใจของเยาวชนจะทำได้ด้วยวิธีใดบ้าง
- ๔) มีหลักธรรมใดบ้างที่มีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้พัฒนาจริยธรรมของเยาวชน และมีกลยุทธ์ใดที่สามารถนำไปเพื่อให้เยาวชนมีจิตใจที่เข้าถึงธรรมะได้มากขึ้น

๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย

เนื่องจากในปัจจุบันอัตราการก่ออาชญากรรมในกลุ่มเยาวชนมีเพิ่มขึ้นทุกปี จากสถิติการก่ออาชญากรรมในรูปแบบต่างๆ พบว่าอาชญากรรมในกลุ่มเยาวชนเพิ่มมากขึ้นอยู่ตลอดเวลา และในขณะที่กรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดที่มีสถิติการก่ออาชญากรรมของเยาวชนมากที่สุดดังกล่าวมาแล้วในความเป็นมาของการศึกษา อัตราส่วนของจำนวนคดีที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานครเมื่อเทียบกับจำนวนคดีที่เกิดขึ้นในจังหวัดอื่นๆ ทั่วประเทศจะมีมากที่สุด คือประมาณร้อยละ ๑๐ ของจำนวนคดีที่ตำรวจอาญาจักร ดังนั้นในการศึกษานี้จึงกำหนดขอบเขตไว้ ดังนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

- ๑) ศึกษาปัญหาของเยาวชน
- ๒) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้เยาวชนกระทำความผิด
- ๓) ศึกษาวิธีการประยุกต์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ใช้ขัดเกลาจิตใจเยาวชน
- ๔) ศึกษากลยุทธ์ที่ใช้หลักธรรมเป็นตัวนำมาพัฒนาจริยธรรมเยาวชนไทย

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านประชากรและผู้ให้ข้อมูลหลัก

๑) มุ่งศึกษากรณีของเยาวชนที่มีอายุไม่เกิน ๑๘ ปีบริบูรณ์ เพราะหากอายุเกิน ๑๘ ปีบริบูรณ์ ก็จะไม่ทำการฟ้องร้องที่ศาลเยาวชนและครอบครัว ทั้งนี้ เยาวชนในช่วงอายุนี้นี้เป็นกลุ่ม

เยาวชนที่มีอัตราการก่อคดีสูงที่สุด โดยเลือกกลุ่มประชากรจากเยาวชนที่กระทำผิดและถูกส่งตัวเข้าอบรมในค่ายการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และเสริมสร้างคุณธรรมในศาลเยาวชนและครอบครัวกลางจำนวน ๓๕๐ คนและผู้ปกครองที่มาด้วยอีก ๓๕๐ คนในการตอบแบบสอบถามของการวิจัยเชิงปริมาณ

๒) การศึกษานี้ต้องการประยุกต์ใช้หลักธรรมทางศาสนาพุทธมาขัดเกลาจิตใจของเยาวชน ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการเตรียมคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยเข้าทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณซึ่งประกอบด้วยพระ ผู้พิพากษา แพทย์ ผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเยาวชน และนักวิชาการรวมทั้งสิ้นจำนวน ๒๐ ท่าน ซึ่งผู้ทรงคุณเหล่านี้เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักของงานวิจัยนี้

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านสถานที่

ดังได้กล่าวมาในข้างต้นว่า กรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดที่มีสถิติ การก่ออาชญากรรมของเยาวชนมากที่สุด การศึกษานี้จึงเลือกกรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลักเนื่องจากมีสถิติการก่ออาชญากรรมของเยาวชนมากที่สุดในประเทศคือประมาณร้อยละ ๑๐ ของจำนวนคดีทั่วราชอาณาจักร

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการศึกษานี้มีวิธีการเก็บข้อมูลหลายทาง มีทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ จึงตั้งขอบเขตด้านเวลาดังนี้

๑) ข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และการตอบแบบสอบถาม จะเป็นข้อมูลใหม่ที่จะทำในช่วงปี พ.ศ.๒๕๕๕ ถึงปี พ.ศ.๒๕๕๖

๒) ข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งได้แก่ ข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องและข้อมูลด้านสถิติคดีต่าง ๆ ซึ่งจะใช้ข้อมูลในช่วงเวลาย้อนหลังไป ๕ ปี โดยนับจากปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ย้อนไปถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๘

๑.๕ สมมติฐานของการวิจัย

ผู้วิจัยทำงานอยู่ในศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ได้พบเห็นเยาวชนกระทำผิดจำนวนมาก เยาวชนกระทำผิดโดยไม่เกรงกลัวต่อบาป ผู้วิจัยในฐานะรองประธานโครงการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และเสริมสร้างคุณธรรมให้กับเยาวชน มีหน้าที่เป็นผู้นำกิจกรรมการฝึกอบรมเยาวชนจึงมีต้องการพิสูจน์ว่ากลยุทธ์เชิงพุทธที่นำมาใช้กับเยาวชนจะได้รับการยอมรับหรือไม่ ผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

สมมติฐานหลัก “เยาวชนกระทำผิดถึงขั้นก่ออาชญากรรมเนื่องจากไม่มีการใช้กลยุทธ์การพัฒนาจริยธรรมสำหรับเยาวชน อีกทั้งเยาวชนขาดศีลธรรมซึ่งเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ”

สมมติฐานรอง “กลยุทธ์การใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาใช้ขัดเกลาจิตใจของเยาวชน จะสามารถทำให้เยาวชนประพฤติตนดีและปฏิบัติชอบได้”

สมมติฐานที่ตั้งขึ้นนี้จะผ่านการพิสูจน์เชิงสถิติ หากสมมติฐานทั้ง ๒ เป็นจริง การสร้างแผนกลยุทธ์เชิงพุทธที่จะนำมาใช้พัฒนาจริยธรรมเยาวชนไทยนั้นย่อมมีความเหมาะสม และจะได้รับการยอมรับและให้ความร่วมมือด้วยดีจากเยาวชน สมมติฐานหลักจะนำมาซึ่งหนทางการสร้างแผนกล

ยุทธ์ให้เยาวชนมีจิตสำนึกและค่านิยมที่ถูกต้อง และสมมติฐานรองจะนำมาซึ่งแผนกลยุทธ์ให้เยาวชนสามารถอยู่ร่วมกับเพื่อนๆ และบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างสงบสุข การพิสูจน์สมมติฐานทั้ง ๒ จึงเป็นจุดสำคัญของงานวิจัยนี้ด้วย

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๖.๑ กลยุทธ์ หมายถึงกระบวนการกำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนงานหรือวิธีการโครงการและกิจกรรมเพื่อเป้าประสงค์ในการพัฒนาเยาวชน

๑.๖.๒ การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการกระทำให้เกิดขึ้น มีการวางแผนและกำหนดทิศทางไว้ล่วงหน้า โดยการเปลี่ยนแปลงนี้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น

๑.๖.๓ จริยธรรม หมายถึงหลักปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบของศีลธรรมอันดีงามแห่งพระพุทธศาสนา

๑.๖.๔ เยาวชน หมายถึงบุคคลที่มีอายุระหว่าง ๑๕ ปีถึง ๑๘ ปีบริบูรณ์ ทั้งเพศหญิงและเพศชาย เป็นผู้นับถือศาสนาพุทธ และได้กระทำผิดจนถูกส่งฟ้องที่ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางในคดีอาญา

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้คาดหมายประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษานี้ ดังนี้

๑.๗.๑ ทำให้ทราบถึงปัญหาของเยาวชนซึ่งนำไปสู่การก่ออาชญากรรมอันสืบเนื่องมาจากการขาดจริยธรรมของเยาวชน

๑.๗.๒ ทำให้ทราบถึงเหตุปัจจัยที่ส่งผลให้เยาวชนก่ออาชญากรรม

๑.๗.๓ ทำให้ได้วิธีการประยุกต์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการขัดเกลาจิตใจของเยาวชนให้มีพฤติกรรมที่ดี และไม่ก่ออาชญากรรมซ้ำในอนาคต

๑.๗.๔ ทำให้ได้แผนกลยุทธ์การพัฒนาจริยธรรมสำหรับเยาวชนไทยโดยการใช้หลักธรรมที่มีความเหมาะสมต่อการพัฒนาจริยธรรมของเยาวชน

๑.๗.๕ แผนกลยุทธ์ที่ได้จากการวิจัยนี้ สามารถนำไปใช้ได้จริงในศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วราชอาณาจักร อีกทั้งหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับเยาวชน